

EDITORIAL

DIDIGRA TI IMPERYALISTA A GLOBALISASYON, NAKARKARO NGEM BAGYO NGA HARUROT KEN NIÑA

Naibutaktak manen ti kinabangkrap ken kinainutil ti Rehimen a US-Arroyo ken lokal nga agar-ari a dasig kalpasan a nangdidigra ti Harurot ken Niña kadagiti mannalon. Saan a nakasagana ken awan manamna iti reaksyunaryo a gubyrno tapno salakniban dagiti naperdian a mannalon.

Nasurok maysa a bilyon ti gatad ti produkto a nadadael ditoy Cagayan Valley. Awan ti nagbalbalinan dagiti mula a mais, pagay, saba, natnateng, ken prutas. Nalmes dagiti nuang ken dinguen. Adu a pagtaengan, kamalig ken kalapaw ti naiyablat ken naan-anay a narebba. Nadagsen a pukaw iti kabiagan dagiti mannalon.

Kas ti kadawyan a mapaspasamak, makapainsulto ti sangkapirit a relief – payless noodles, maysa a lata ti sardinas ken maysa a kilo ti bagas ti inwaras ti gubyrno kadagiti nadangran. Ad-adu ti saan a naikkan. Dakdakkal a paset ti pondo ti imbalsa da. Iti probinsya ti Isabela, nagbibingayan ti 37 nga ili ti 1,000 a sako ti bagas. Kayat na a sawen, 20 a kaban laeng iti tunggal munisipyo!

Laksid iti pannakaperdi dagiti mulmula, taraken ken pagtaengan, lallalo a nailumlom iti utang dagiti mannalon kadagiti usurero

LINAON

1 EDITORIAL

Didigra ti Imperyalista a Globalisasyon, nakarkaro ngem Bagyo nga Harurot Ken Niña

5 PASISMO TI ESTADO

Terorismo ti AFP iti Baggao

7 TIGNAYAN DAGITI MANNALON

Apiten Dagiti Balligi ti Dangadang nga Agraryo!

8 Napapateg nga Adal ken Balligi

9 TIGNAYAN DAGITI MANGMANGGED

Panaglaban dagiti mangmangged ti Cosmos

PAMMADAYAW

11 Valeriano 'Ka Dasig' Susa

14 'Tang Palos

15 SALUN-AT Ti Pudno a SARS

16 DAMDAMAG ITI CAGAYAN VALLEY

20 KULTURA DANIW: PATPATGEN MI NGA ANAK

20 KOMIKS: TANO

Ti *Baringkuas* ket maipablaak maminsan kada dua a bulan. Sisagana nga umawat dagiti istap ti kontribusyon nga artikulo, sursurat ken aniaman a dillaw ken singasing tapno mapadur-as pay daytoy.

Manipud panid 1

ken dagiti komersyante. Parikut itan no sadino manen ti pagutangan para iti pagbiag, pagbayad ti utang ken pangsukat kadagiti naperdi.

Kas iti naglabas, awan pulos ti mailanad ti reaksyunaryo a gubyrno no kasano na a sungbatan ti pannakailumlom dagiti mannalon iti utang idinto a palpalubusan na nga agsagrap ti dakkel a ganansya dagiti lokal a komersyante-usurero ken dagiti imperyalista a korporasyon.

Lallalo pay a nangpaburek ti rikna ken diskuntento ti pannakaibutaktak ti nakaro a korapsyon ti pamilya Arroyo bayat nga awan pulos mailatang na a pondo para iti pangkabiitan a tulong kadagiti biktima ti kalamidad.

Iti kaudianan a padamag, mangiwaras kano ti gubyrno ni GMA ti libre a bin-i a pulos partuat dagiti imperyalista. Naparpartak pay ngem alas kuatro, naginnunan dagiti korporasyon ti imperyalista a bin-i iti panangbukod ti kontrata ti bin-i nga HYVs ken hybrid. Ti kinaagpayso na, innala da a gundaway ti kalamidad tapno lallalo a maipasaknap dagiti partuat dagiti imperyalista a hybrid a bin-i a makasabidong iti aglawlaw, tao ken ayup. Kas ti Bt corn DK 818 ken Yieldgard ti Monsanto ken NK ti Syngenta. Lallalo a mangiduron latta daytoy iti nakaro a panagutang kadagiti komersyante-usurero.

Ngem napateg a maammoan a sakbay pay dagiti kalamidad, siguden nga agrigrigat dagiti mannalon. Ti imperyalista a globalisasyon, a naan-anay nga inarakup ken ipatpatungpal ti asu-aso a rehimen ni Arroyo, ti puon ken gapu no apay awan pulos napateg a suporta ti bulok a gubyrno kadagiti mannalon. Nakarkaro daytoy ngem Harurot ken Niña ken dadduma pay a kalamidad.

Ti patakaran a globalisasyon ti:

- ◆ nangpunas ti subsidyo iti agrikultura uray pay iti panawen ti kalamidad; bayat a ti agrikultura kadagiti imperyalista a pagilian ket sobsohra ti subsidyo na. Isu a kanayon a lugi iti pagtagilakuan dagiti mannalon kadagiti marigrigat a pagilian;

- ◆ Nangpababa iti presyo ti produkto dagiti mannalon gapu iti sobra a panagimport lallalo iti irik ken mais;

- ♦ Nangpangina iti presyo dagiti inputs iti produksyon a pang-agrikultura kas ti bin-i, abono, pestisidyo, makinarya a kontrolado dagiti imperyalista;
- ♦ Gapu no apay nga awan ken narigat ti pagutangan dagiti mannalon;
- ♦ Gapu ti kinaawan kaseguroan ti pagtagilakuan ti mais ken irik.

No malagip tayo, ni GMA ti kangrunaan nga isponsor ti pannakaitinnag ken nangaprobar ti linteg a sumrek ti Pilipinas iti World Trade Organization idi senador pay laeng daytoy. Idi nagbalinen a presidente, lallalo a naan-anay nga inlukat na ti pagilian iti globalisasyon.

Iti tengnga ti nakaro a didigra ti kalamidad, ania dagiti addangen tayo?

Iti madagdagus, kiddawen tayo ti panangpunas ti interes ti pautang ken ti abang kadaytoy apitan a nadidigra. Dagiti komersyante-usurero ket awan pannakalugi da gapu ta siguden a nakaganansya da iti panagnegosyo da iti bin-i, abono ken pestisidyo ken dadduma pay a produkto nga agrikultural. Dakkel pay ti mapespes da iti singiren da kadatayo nga interes ti pautang ken patong a presyo kadagiti inputs.

Naan-anay a nainkalintegang ngarud nga irupir tayo dagiti sumaganad a linaon ti **Rebolusyonaryo a Tarabay iti Reporma iti Daga:**

- ♦ no ti nadadael iti apit ket saan a bumaba ngem iti 20% wenno apagkalima ti apit, saan nga agbayad ti makidagdaga ti aniaman nga abang iti daga iti apo't daga;
- ♦ no ti nadadael iti apit ket saan a basbassit ngem iti 50%, ti makidagdaga ket saan nga agbayad ti aniaman nga abang iti daga para iti agdama nga apit ken uray iti sumaruno nga apit;
- ♦ ti bayad kadagiti nagbalin nga utang gapu iti pannakadadael ti mulmula, apit ket nainkalintegang a disisyunan ti timpuyog dagiti mannalon segun iti kongkreto a kasasaad;
- ♦ mabalin a punasen ti timpuyog ti mannalon dagiti utang agingga iti gatad a kabatog ti gatad ti nadadael, nangruna no ti nagpautang ket dagiti apo't daga ken dadduma pay a dadakkel a pribado nga agpapautang.

Kalintegang dagiti mannalon nga irupir ti subsidyo ti

Iti madagdagus, kiddawen tayo ti panangpunas ti interes ti pautang ken ti abang kadaytoy apitan a nadidigra. Dagiti komersyante-usurero ket awan pannakalugi da gapu ta siguden a nakaganansya da iti panagnegosyo da iti bin-i, abono ken pestisidyo ken dadduma pay a produkto nga agrikultural. Dakkel pay ti mapespes da iti singiren da kadatayo nga interes ti pautang ken patong a presyo kadagiti inputs.

Nainkalintegang dagiti kiddaw tayo, ket magun-od dagitoy no sangsangkamaysa tayo nga agtignay. Nasken a singiren tayo ni GMA iti kinaasu-aso na iti imperyalismo a US ken kinamanagbaybay-a na kadagiti mannalon.

gubyrno iti agrikultura. Ken iti panawen ti kalamidad, ikkan dagiti mannalon ti naan-anay a pangkabiitan a *relief* a makan, agas, pangtarimaan ti balay ken rehabilitasyon kas ti libre a bin-i, abono, pestisidyo ken loan subsidy. Nasken laeng a puerseen ti lokal a gubyrno nga ited a libre dagitoy. Aniaman nga ipautang ti gubyrno ket nasken nga iyarig kas tulong a saan a kasapulan a bayadan tapno makalung-aw tayo iti agdama a sagsagabaen a panagrigat.

Irupir tayo a bayadan ti gubyrno ti danyos perhuwisyo kadagiti nadadael a mulmula, balbalay, koman gapu iti resulta ti panagrelis ti danum ti Magat Dam.

Nainkalintegang dagiti kiddaw tayo, ket magun-od dagitoy no sangsangkamaysa tayo nga agtignay. Nasken a singiren tayo ni GMA iti kinaasu-aso na iti imperyalismo a US ken kinamanagbaybay-a na kadagiti mannalon.

Rumbeng met nga ingato ti kaammoan ken kamulatan dagiti pada a mannalon mainaig iti puon ken gapu ti problema dagiti mannalon. Ilawag tayo nga awan ti kabaelan ti agdama a rehimen ni GMA a sungbatan ti kiddaw dagiti mannalon agingga't sumursurot daytoy kadagiti patakaran a pang-ekonomiya ti imperyalismo.

Awisen tayo ida nga itakder dagiti limes a rebolusyonaryo a timpuyog a mangsalaknib iti interes dagiti mannalon. Buklen tayo dagiti kooperatiba dagiti mannalon tapno maliklikan ti parikut ken pannakaigalut iti pautang. Kasta met dagiti naparang nga organisasyon a mangawis ken mangisilpo ti ad-adu pay a mannalon iti panagtignay dagiti mannalon.

Ti kapapatgan ti amin, suportaran, sumilpo ken idur-as ti nailian-demokratiko a rebolusyon - nangruna ti panangitandudo ti armado a dangadang kas kangrunaan a langa ti dangadang. Daytoy ti mang-agaw ti bileg pampulitika a naan-anay a mangbigbig ken mangsigurado a magun-od ti demokratiko nga interes tayo a mannalon. Isu't pudpudno a mangsigurado iti natalna, nalabon ken disente a panagbiag - panawen man ti kalamidad wenno saan.

Pagiggeman tayo a marisut laeng dagiti parikut tayo a mannalon - kinaawan ken kinakurang ti daga, ti nangato nga abang, nangato nga interes ti pautang, nababa a presyo dagiti produkto tayo, ti kinaatrasado ti sistema ti agrikultura - babaen ti panangirussuat ken panangitandudo rebolusyon agraryo kangrunaan a linaon ti nailian demokratiko a rebolusyon. Daytoy ti mapangngeddeng a mangpugsat ti bileg ti imperyalismo, pyudalismo ken burukrata kapitalismo. **B**

TERORISMO TI AFP ITI BAGGAO

Pampaneknekan ti napasamak a panagtagbat kadagiti mannalon ti Caruppian ken adu pay a krimen da iti Baggao ti kinaranggas ken kinaterorista ti AFP

TROPA TI 41 IB PA: BERDUGO ITI DAYA A CAGAYAN

Malem ti July 1. Agawid kuman iti Caruppian, Baggao ti uppat a lider-mannalon a da Joey Javier, Isabelo Adviento, Benito Abarientos, ken Ronald Reyes, kakuyog da ti 4 pay a mannalon. Naggapu da iti panagtrabaho iti konstruksyon ti Radyo Cagayano, ti istasyon ti radio ti komunidad iti Baggao.

Lumabas ti nagluganan da a kuliglig iti Bo. Ibulo nga ayan ti detatsment ti Charlie Coy 41 IB PA a nakabase iti nasao a baryo. Idadauluan ni Capt. George Domingo ti Re-engineered Special Operations Team (RSOT) ditoy. Nakita dagiti mannalon da Pvt. Ariel Ganitano, Pvt. Joel Bautista ken Pvt. Rogelio Guyagoy. Nabigbig da ida uray no nakasibilyan da, gapu ta

nakitkita dan dagitoy iti Carrupian.

Nakita dagiti mannalon a kasla agap-apa ken agsisinnulong dagiti soldado. Iti panagsardeng ti nagluganan na, nakaiggem da metten ti ti buneng. Tinagbat da ni Javier iti ima, bukot ken tumeng na. Nagpaaray at ni Javier kadagiti bumaryo ti Ibulo. Gay-at da pay a tagtagbaten dagiti dadduma ngem nakataray da.

Madlaw a nagpammarang laeng nga agap-apa dagitoy ngem ti grupo da Javier ti pudno a target da. Saan a tinulungan dagiti soldado ni Javier.

Kalpasan ti pasamak, nakuna pay ni MSgt. Pacunla, maysa a nagpammarang a tumulong kenni Javier,

“Isardeng mo ngaminen ti ar-aramidem, kabsat.” Ken, “sobra ti laing yo a taga-Caruppian!” “Uppat da kadi a natagbat?,” Panagkumpirma dagitoy a gandat dagiti soldado a dangran dagiti lider mannalon.

Naranggas a rekord

Ti panangkamat ti RSOT kadagiti mannalon ket nayon a kaso iti atiddog a listaan ti panaglabsing iti karbengan kas tao kadagiti umili ti Baggao, Cagayan.

Manipud pay nasapa a paset ti tawen nga agop-operasyon ti 41 IB PA iti Baggao, Cagayan. Kagiddan dagitoy nga operasyon ti nasaknap a panaglabsing dagiti soldado iti karbengan kas tao dagiti umili sadiay.

Kimmaro pay daytoy manipud ti pannakapalaban da kadagiti NPA a nakatayan ti 9 a soldado iti Agaman Norte.

♦ Idi May 4, panagsukisok ken panagtakaw iti kabalbalayan ti So. Nangandulan ken So. Binaybay, Agaman, Baggao. Adu ti pimmanaw a bumaryo gapu ti buteng da kadagiti soldado;

♦ Idi Mayo 7-8, binutbuteng ken ininteroga ti maysa a soldado nga agnagan ti Paragas ni Camilo dela Cruz, agtawen 60, mainaig ti kaamuan na kano iti NPA.

♦ Pinukpok da ti ulo ni Christopher Claro ti notbuk idi dinamag da ti ayan dagiti NPA. Bayat ti interrogasyon, imparabaw da dagiti ramay ni Claro iti lamisaan ken tinaltal da ti dakkel a kayo ti mais;

♦ Binutbuteng da ni Ligaya Maggay, 43, idi saan na a maibaga ti ayan dagiti NPA. Pinangtaan da isuna a pakanen da ti bala ken patalawen manipud iti lote a nakaitakderan ti balay na, gapu ta daga kano ti gubyrno daytoy;

♦ Agtultuloy a pammutbuteng kadagiti opisyal ti legal nga organisasyon dagiti mannalon;

♦ Iti So. Little Baguio, Bunugan, nagkampo dagiti soldado iti balbalay da Dante Bitagun, Telly Cabrera, Cipriano Bitagun ken dadduma pay iti baryo;

♦ Panangriribuk iti baryo gapu ti rinabii a

panagbarbartek ken pannakiapa kadagiti bumaryo;

♦ Panagsensus iti baryo iti rabii idi Abril 19 a nagresulta ti panagbuteng dagiti tattao; ken dadduma pay.

Addaan nangisit a rekord iti kinaranggas ken kinauyong iti umili ti 41 IB PA. Kas ti dadduma pay a tropa ti AFP, natulnog daytoy nga agipatpatungpal kadagiti interes ti dadakkel nga apo't daga-komersyante usurero.

Panggep da a lappedan ti pumigpiga a tignayan ti mannalon ken umili iti Baggao. Lablabsingen da ti karbengan ti umili iti panagpaduyakyak ken panagbukel ti lehitimo nga organisasyon. Akusaran da dagitoy kas "legal nga organisasyon" ti NPA.

Iti desperasyon a lapdan ti dalluyon ti militante a panaglaban ken legal a tignayan, lumawlawag met kadagiti umili ti kinapateg ti panagkaykaysa da. Agtultuloy ti panaglaban ti umili ti Baggao laban iti pasismo.

Anti-pasismo a tignayan

Ingkapilitan nga inaklon mismo ni Maj. Gen. Samuel Bagasin, CO ti 5ID, a dagiti soldado ti 41 IB PA ti nangtagbat ken nangkamat iti grupo da Javier. Daytoy ket gapu kano kadagiti "nagubsang a panagsasao" ni Javier kadagiti soldado ken pannakibiang ti grupo da iti

Capt. George Domingo

panagga-apa dagiti soldado.

Ti panangaklon na ket duron ti napigsa a panagkondenar ti umili ti rehiyon iti napasamak a kaso. Indawat da a

madusa da Capt. Domingo ken taw-an na. Ilablaban dagiti umili ti Baggao a mapatakkias dagiti tropa ti soldado manipud kadagiti barbaryo.

Pinanggep da Capt. Domingo a riribuken ti naangay a groundbreaking ceremony ti Radyo Cagayano, istasyon ti radio ti Kagimungan nga organisasyon dagiti mannalon. Ngem pinatalaw isuda dagiti mannalon a dimmar-ay iti aktibidad.

Supsuppiaten met dagiti taga-Baggao ti gandat a panangipatakder manen ti kampo sadiay Bo. Asassi malaksid pay iti adun a nakatakder a detatsment ti 41 IB PA. Saan a kayat dagiti umili a maulit pay ti pasamak idi 1979 nga adu a masa ti sinalbeyds ti soldado iti agkakabangibang a baryo ti Bunugan, Caruppian ken dadduma pay.

Ipakpakita ti napasamak a panagtagbat ken adu pay a krimen ti 41 IB PA a saan nga agbalbaliw ti kagalad ti reaksyunaryo nga armado a puersa.

Uray no agpammarang da nga isuda ket para iti talna ken kappia iti barbaryo, rumuar latta ti natural a galad a perwisyo da iti umili.

Nainkalintegang laeng a singiren ida ti rebolusyonaryo a tignayan ken umili. **B**

APITEN DAGITI BALLIGI TI DANGADANG NGA AGRARYO!

Naganagan la unay ti agdama a kasasaad para iti panagabante ti rebolusyon agraryo

“Apiten dagiti Balligi ti Dangadang nga Agraryo! Ingato ti Tukad ti Konsolidasyon ken Palawaen Pay ti Rebolusyonaryo a Tignayan ti Mannalon!” Daytoy ti tema ti Kumperensya ti Mannalon iti Abagatan a Cagayan Valley nga inangay idi maikatlo a lawas ti Agosto iti maysa a sona a gerilya.

Nairussuat ti kumperensya uray no agbagbagyo idi. Dinar-ayan daytoy ti 45 a delegado dagiti balangay ken komiteng pang-organisa ti Pambansang Katipunang Magbubukid (PKM) manipud iti 12 a baryo iti lima nga ili ti probinsya ti Isabela ken Quirino. Ti PKM ti rebolusyonaryo nga organisasyon ti mannalon.

Maysa a kangrunaan nga adyenda ti kumperensya ti pananglagom iti kapadasan dagiti mannalon iti panangirussuat ti kampanya tapno ibaba ti interes ti pautang ken isardeng ti panagsuitik dagiti komersyante. Tinalakay ken pinasingkedan da ti

dokumento a, “Dagiti Kangrunaan nga Adal Manipud iti Kampanya Kontra-Usura” (*kitaen dagiti kangrunaan a punto iti kahon iti panid 8*).

Naregta a tinalakay dagiti aktibista a limmaok iti kampanya dagiti adal a naadaw da manipud iti naballigian a panangilaban da kadagiti kiddaw da. Naikkan met inspirasyon dagiti delegado manipud iti dadduma nga ili a saan pay a nakapagirussuat iti tukad-ili a kampanya nga agraryo. Magagaran da a makasursuro iti kapadasan dagiti kaddua da a mannalon a nagballigin iti laban da.

Napagnunumuan nga irussuat met ti kampanya

tapno ibaba ti interes ti pautang ken isardeng ti panagsuitik dagiti komersyante kadagiti ili a saan pay a naiballigi daytoy. Irussuat met kadagiti ili a nagballigin iti nasao a laban ti panangingato’t presyo ti produkto a mais ken saba dagiti mannalon.

Tinalakay ken pinasingkedan met ti dokumento nga, “Agsanay iti Ginasgasut nga Organisador, Propagandista ken Edukador ti Masa”. Linaon ti dokumento dagiti pamuspusan iti panagorganisar, pannangted panagadal ken panagpropaganda.

Napagkaykaysaan ti kumperensya a paadduen ti nasao a dokumento. Iti kasta

ket maingato't kabaelan dagiti aktibista ti PKM, Kabataang Makabayan (KM) ken Makabayang Kilusan ng Bagong Kababaihan (MAKIBAKA) nga agorganisar, mangted kadagiti rebolusyonaryo nga edukasyon masa ken agpropaganda para iti demokratiko a rebolusyon ti umili.

Kinuna ni Ka Guillermo Camarag, maysa a lider ti PKM iti abagatan a CV, "Napintas ti agdama a kasasaad tapno papartaken ti pannakaorganisar ti rinibribu a mannalon ken umili para iti gubat ti umili ken demokratiko a rebolusyon, isu a masapul nga agpataud tayo ti ginasut nga organisador ken propagandista."

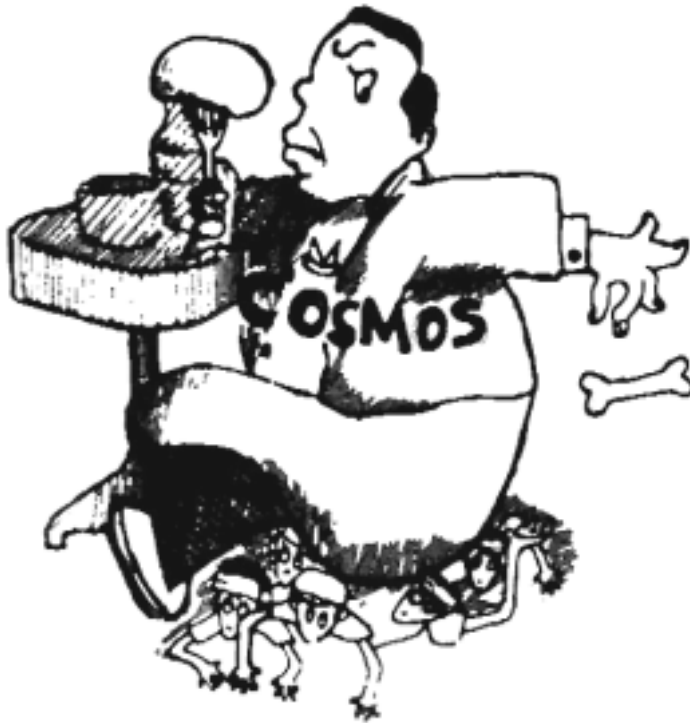
Karaman met kadagiti nabukel a resolusyon ti kumperensya ti panangirussuat ti PKM ti kampanya para iti panagpasampa iti New People's Army. Tinukoy da a panawagan kadaytoy a kampanya ti "Idaton dagiti Kasasayaatan nga Annak ti Mannalon iti Rebolusyon! Pasampaen Tayo ida iti NPA!"

"Maikkan laeng ti pudno a bileg pampulitika ti tignayan ti mannalon no adda napigsa ken dakkel nga Hukbo da, nga awan sabali no di ti NPA", kuna pay ni Camarag. Innayon na a nabukel ti nabileg a tignayan ti mannalon iti naglabas gapu't panangtarabay dagiti gerilya ti NPA kadagiti mannalon. **B**

NAPAPATEG A BALLIGI KEN ADAL

- **Umuna**, awaten ti dayalektikal a relasyon ti kampanya a masa ken panagpalawa ken panagpatibker iti base a masa. Kasta met ti dayalektikal a relasyon dagiti saklaw-ili ken saklaw-baryo a dangadang ti masa.
- **Maikadua**, pagiggeman ti antipyudal a naindasigan a linya. Kanayon nga ipangruna ti panagsanggir iti pigsa dagiti basaran a saray ti mannalon kas salalayan ti panagbuelo, panagtultuloy ken panagballigi ti kampanya a masa.
- **Maikatlo**, alaen ti suporta dagiti akintengnga a puersa ken dadduma pay a mabalin a maalyado ti tignayan ti mannalon.
- **Maikapet**, agpakalaing nga agahita ken agpropaganda, agpatignay ti masa ken taktika ti komprontasyon.
- **Maikalima**, agpakalaing iti panagusar ti panagkumbina ti limed ken naparang a panagtignay, panagorganisa ken panagpatignay. Iyun-una ti panagbukel ken panangipangato ti tukad dagiti rebolusyonaryo nga organisasyon ti masa a kas bugas ken motor ti kampanya.
- **Maikanem**, siguraduen a ti panagdur-as ken panagballigi ti kampanya ket agserbi iti lalo pay a panagadu ken panagpigsa ti hukbo, partido ken ti nalabaga a bileg ti umili.

Panaglaban dagiti mangmangged ti Cosmos

Iti laksid ti agtultuloy a bira ken pananggundaway ni Cojuangco kadagiti mangmangged, lalo pay a palpalawaen ken pappapigsaen dagiti unyon ti puerda da iti uneg ti SMC

Idi June 24, nagwelga dagiti mangmangged ti COSMOS Bottling Corporation kalpasan ti nganngani makatawen a negosasyon iti maneydsment. Ti panagwelga ket ti kaudianan a pamuspusan dagiti mangmangged tapno ipakita ti panagkaykaysa nga ilaban dagiti nainkalinteg a kiddaw da. Karaman kadagiti nagwelga dagiti mangmangged iti Cauayan City.

Ti COSMOS ket paset ti grupo dagiti korporasyon iti uneg ti San Miguel Corporation (SMC) a kukua ti burgesya komprador a ni Eduardo "Danding" Cojuangco. Ti COSMOS ket pagaramidan ti bote a pangikabilan dagiti naduma-

duma a produkto ti SMC, kas ti arak ken dadduma pay.

Pannakagundaway

Idi October 2002, insango ti Nagkakaisang Lakas ng Manggagawa sa COSMOS (NLMC) iti maneydsment dagiti kiddaw dagiti mangmangged kas paset ti Collective Bargaining Agreement (CBA) da a maangay tunggal 3 a tawen. Ti CBA ti negosasyon iti baet dagiti mangmangged nga ibagi ti unyon, ken ti kapitalista.

Iti CBA, dinawat dagiti mangmangged ti P300 nayon a sueldo. Ken ti P1 kada oras a nayon ti longevity pay. Kalpasan ti lima a bulan, indatag ti maneydsment a saan na nga ited dagitoy a

kiddaw. Kinissayan na pay ketdi dagiti benepisyo da. Ken P40 laeng ti mainayon a sueldo, a nababbaba ngem ti kiddaw da.

Ti panangikkat ti longevity ken signing bonus ket dakkel ti epekto na kadagiti mangmangged. No ganansya ti pagbasaran, uray mamin uppat a daras ti kadakkel ket mabalin koma nga ited ti kapitalista dagiti kiddaw dagiti mangmangged.

Iti laksid dagiti nagsasaruno a panagtutungtong manipud May 9 agingga June 4, awan latta panagbalbaliw ti posisyon ti maneydsment.

Idi June 10, saanen a timmabuno daytoy iti

nairussuat a panagtutungtong. Ta nangibaba kano ti Secretary of Labor ti Assumption of Jurisdiction (AJ). Kayat a sawen, maisardeng amin a welga, bayat a naipaiman iti Sekretaryo ti Department of Labor and Employment (DOLE) ti kaso.

Kaipapanan met ti AJ ti naranggas a panangbuwag ti piketlayn dagiti mangmangged. Iti panawen a mapatta-patta nga adda welga, naparpartak pay ngem kimat ti panangiruar ti Labor ti Deputation Order a mangibagbaga iti PNP a saan a palubusan a mairussuat daytoy.

Maysa manen a pammaneknek daytoy a ni kaanoman, ti DOLE ket saan a para kadagiti mangmangged no di ket para laeng kadagiti kapitalista. Ar-aramaten da daytoy tapno lappedan ti pannakidangadang dagiti mangmangged.

Kontra-mangmangged nga SMC

Kas iti dadduma pay a korporasyon a sanikua dagiti dadakkel a kapitalista, sigud a mananggundaway dagiti kondisyon iti panagtrabaho a sagsagrapen ti 154 a mangmangged ti COSMOS-Cauayan.

Kastoy ti kasasaad saan laeng iti planta ti Cauayan no di iti amin a planta ti SMC,

iti intero a pagilian. Gapu iti gandat a makapespes pay ti higante a tubo, pakpakaru en pay ti SMC ti pananggundaway na iti mangmangged babaen ti panagkissay iti sueldo ken benepisyo.

Nakaro ti inaramid ti SMC a panagkissay ti mangmangged kadagiti pagaramidan ti softdrink. Manipud idi nagatang na ti Coca-Cola ken Cosmos Bottling, pinagtipon na dagitoy iti uneg ti Philippine Beverages Partners. Gapu iti daytoy, naikkat ti 117 a mangmangged ti Cosmos sadiay Canlubang, Laguna.

Iti panangtipon kadagiti nadumaduma a pabrika nga agar-aramid ti nadumaduma a produkto iti maymaysa a korporasyon, a kas iti SMC, ad-adu pay ti mangmangged ti maikkat ken maawanan ti trabaho. Kasta met a kumaro ti pananggundaway kadakuada.

Iti agdama, us-usaren ti reaksyonaryo a gubyerno ti SMC kas laboratoryo ti nakarkaro pay a linteg ken patakaran iti panagtrabaho. Iti uneg daytoy, ti New Labor Code wenno Omnibus Amendments to the Labor

Code (OALC), linteg a pinanday ti estado dagiti dadakkel nga apo't daga ken burgesya kumprador.

Pumabor amin a linaon daytoy kadagiti agpupuonan ken kapitalista.

Agtultuloy a panaglabaan

Iti laksid ti agtultuloy a bira ken pananggundaway ni Cojuangco kadagiti mangmangged, lalo pay a palpalawaen ken pappapigsaen

dagiti unyon ti puerda da iti uneg ti SMC. Ti San Miguel Beer ket naka Notice of Strike (NOS) maigapu iti tungtungan nga Unfair Labor Practice (ULP). Naka-deadlock met ti CBA (collective bargaining Agreement) ti lima a planta ti Cosmos ti Greater Manila Area (GMA).

Awan ti sabali a mangilaban kadagiti karbengan ken pangkabiagan no ti nagkaykaysa a pigsa dagiti mangmangged. Saan da a sardengan nga ilaban agingga a magun-od dagiti nainkalinteg a benepisyo ken karbengan da. Saan da nga agpaallilaw kadagiti linteg nga ar-aramaten dagiti kapitalista ken agari-ari a dasig tapno lappedan da ti lumawlaw ken pumigpigs a panaglabaan ti dasig a mangmangged. **B**

Awan ti sabali a mangilaban kadagiti karbengan ken pangkabiagan no di ti nagkaykaysa a pigsa dagiti mangmangged. Saan da a sardengan nga ilaban agingga a magun-od dagiti nainkalinteg a benepisyo ken karbengan da

VALERIANO 'NONOY' SUSA

Natibker a Komunista ken Proletaryado a Mannakigubat

Paset ti pammadayaw ti KTKR-HSL ken NPA - Venerando Villacillo Command a binasa kadagiti nairussuat a pulong pammadayaw iti Manila ken nadumaduma a larangan gerilya iti Cagayan Valley

Ti rebolusyonaryo a tignayan ken umili, ti nadumaduma a komite ti Partido Komunista ti Pilipinas ken Kumand iti Operasyon ti Bagong Hukbong Bayan iti Abagatan a Daya a Luzon ket makipagladingit iti pamilya ni Ka Dasig, iti ipupusay na. Am-ammo unay isuna dagiti kakadua ken masa a kas Ka Nonoy, Ka Diego, Ka Dasig ken Ka Gani. Ti managaywan a kaddua ken gayyem, ken natibker a proletaryo a lider ken Nalabaga a Kumander.

Adda iti nangato a tukad ti kinaregget iti panagserbi iti proletaryo ken iti umili ni Ka Dasig idi pumusay isuna iti edad a 41. Agdama isuna a kagawad ti Komite ti Rehiyon iti Hilagang Silangan Luzon (HSL), daulo a kadre ken kumander ti kumand iti Operasyon ti BHB iti

Venerando Villacillo Command. Pimmusay isuna iti sakit a leukemia ken pneumonia idi Agosto 30, 2003.

Ni Ka Dasig ket naggapu iti nagtengga a petiburgesya. Naipasngay idi Agosto 23, 1962 idia Magsingal, Ilocos Sur, ken idia metten a dimmakkel.

Estudyante isuna iti Gregorio Araneta University (GAUF) idi 1983. Ditoy a namulat ken nagtignay iti intar ti Rebolusyonaryo a Tignayan ti Estudyante. Ditoy metten a narekrut kas kameng ti Partido ken nagbalin a kalihim ti sangay ti Partido iti maysa nga unibersidad. Malaksid iti daytoy, nagorganisa pay isuna kadagiti mala-mangmanged kadagiti komunidad iti Metro Manila agingga idi 1990.

Sakbay pay a mairussuat ti

Maikadua a Naindaklan a Tignayan a Panagilinteg (IDKP), ken iti kasasaad a bassit laeng a kadre ken pueras iti Metro Manila ti nangngeddeng a lumaok iti armado a dangadang iti kaaw-awayan, nagdesisyon ni Ka Dasig a maideploy ken agtignay iti kaaw-awayan Cagayan Valley. Manipud idi 1990, ditoyen Cagayan Valley a nagtignay kas kadre ti Partido ken opisyal ti BHB.

Iti pannakairussuat ti IDKP, maysa ni Ka Dasig kadagiti nangitakder iti husto a linya ti Partido, nagpursigi iti panagilinteg ken simmurot iti rebolusyonaryo a dalan ti panagdur-as. Nagbalin isuna a kagawad ti Komiteng Rehiyon ti Vizcaya-Isabela-Quirino (VIQUI). Idi 1999, delegado isuna iti Pangrehiyon a Kumperensya ti Partido iti

Amianan a Daya a Luzon ken naibutos isuna a kas kagawad ti Komiteng Rehiyon ti HSL.

Kas maysa a kalihim ti Partido iti Quirino ken opisyal pampulitika ti Venerando Villacillo Command ti BHB iti daytoy a panawen, indauloan na ti larangan iti panagbangon ken panagbuelo manen manipud iti panagatras nga impaay ti adbenturismo ken ti kaudian ket konserbatismo. Kakuyog ni Ka Dasig kadagiti panagduras dagiti rebolusyonaryo a trabaho manipud kadagiti balligi agturong iti dakdakkal pay a balligi.

Narimat a rebolusyonaryo a rekord

Saan a makaanay ti maysa a paduyakyak tapno makumpleto a mailadawan ti narimat a rebolusyonaryo a rekord ni Ka Dasig. Ti dua dekada a panagrebolusyon na ket napnoan adal ken kinabannuar.

Ni Ka Dasig, kangrunaan ti amin, ket maysa a pagwadan a Komunista ken natibker a proletaryo a rebolusyonaryo. Kanayon isuna a naregget iti panagadal ti proletaryo nga ideolohiya - ti Marxismo-Leninismo-Maoismo. Saan a nagbalbaliw ti optimismo na a maiballigi ti Demokratiko a Rebolusyon ti Umili, ken kalpasan na ket maidur-as ti

Nairut a nakasilpo ni Ka Dasig iti masa.

Naregget isuna a bagnos kadagiti pannakidangadang dagiti mannalon para iti interes da - iti panangibaba ti interes ti pautang ken panangisardeng ti panagkusit, pananglaban iti panagagum ti daga, panangingato ti presyo ti produkto a mais, saba ken dadduma pay.

panawen ti panagrebolusyon na, kanayon nga iyun-una na ti pangkabuklan nga interes ti proletaryo ken umili, ken ipapauneg na ditoy ti personal nga interes na. Tinallikudan na ti kari ken arapaap ti kalkalikaguman ti petiburgesya, sibubukel a panawen a nagtignay iti rebolusyon ken minuli na ti bagi kas maysa a Komunista.

Sakbay a pimmusay ni Ka Dasig, immunan a nagmartir ti dua a kakabsat na a kadre met laeng ti Partido ken opisyal ti BHB. Immuna ti inaunaan a kabsat da a nagbuis idia Central Luzon. Simmaruno ti buridek a kabsat da a nagbuis ti biag idi Disyembre 2002. Iti kasumbangir ti saem nga impaay ti pannakatay ti dua a kabsat na, immadaw isuna ti tibker ken inspirasyon iti kinabannuar da ken lalo pay a nangpatibker dagitoy iti takder na nga agrebolusyon.

rebolusyon sosyalista ken konstruksyon agingga a magun-od ti Komunismo iti intero a lubong. Naregget isuna a padur-asen dagiti trabaho iti saklaw nga erya basar iti tarabay ti rebolusyonaryo a teorya.

Iti sibubukel a

Nairut a nakasilpo ni Ka Dasig iti masa. Naregget isuna a bagnos kadagiti pannakidangadang dagiti mannalon para iti interes da - iti panangibaba ti interes ti pautang ken panangisardeng ti panagkusit, pananglaban iti panagagum ti daga, panangingato ti presyo ti produkto a mais, saba ken dadduma pay. Katinnakunaynay na dagiti agtutubo a napnoan regta a lumalaok iti armado a pannakidangadang. Isuna ti pagiyumanan ti parikut dagiti nailian a minorya nga Aggay, Ifugao ken Ilongot. Naregget isuna iti pannakikaykaysa a prente kadagiti nangato a dasig.

Pagulidanan a Kumander

Pagulidanan isuna a Pulang Kumander ti Hukbong Bayan. Sigsiguradoen na ti nasayaat a relasyon iti nagbabaetan ti Hukbo ken masa, dagiti opisyal ken mannakigubat, ken iti intar dagiti opisyal ti Nalabaga a Hukbo. Naregta a kakuyog ken katinnulong kadagiti trabaho ken problema dagiti hukbo, kas iti pannakilangen ken pannakitinnulong na kadagiti pada na nga opisyal. Kanayon nga agregregget a mangiyuna ken mangbukel ti pang-uneg a panagkaykaysa.

Siyentipiko nga agusig kadagiti kasasaad pangmilitar; isu a maimaniobra na a nalaing ti idadauloan na a yunit ti BHB. A ti imbunga daytoy ket epektibo a naakem ken naipatungpal dagiti trabaho, apaman a naliklikan dagiti saan a kasapulan a labanan.

Kalmado ken adda iti husto a disposisyon iti sangoanan ti nairut a sitwasyon militar, banag a mangted kumpiyansa kadagiti kabarbaro a puersa. Kanayon nga agregregget ken ar-aramiden na ti pamuspusan tapno mapadur-as ti trabaho-militar ken epektibo a mabanatan ti kabusor.

Managpartuat ken sanay isuna kadagiti trabaho a pang-organisasyon. Impursige na ti nasaknap a panagrekirut kadagiti kameng ti Partido iti intar dagiti aktibista iti lokalidad ken iti hukbo. Naanus a mangtarabay, mangisuro ken tumulong kadagiti trabaho ken problema dagiti padpadur-asen a kadre ken kameng ti Partido. Napartak ken naurnos iti panagdatos, sistematiko iti panagbalabala kadagiti borador a plano ken panangpataray kadagiti pulong.

Maysa a managayat nga asawa ken ama. Nairut a katinnulong na ti asawa na, a kas kenkuana ket kadre ken opisyal met ti BHB, a mangpadur-as kadagiti trabaho. Ti panagpininnateg da ket inspirasyon ti tunggal maysa kadakuada tapno lalo pay nga agregget iti trabaho.

Apagleppas ti panagtasa ti larangan a no sadino ket nalatak dagiti napapateg a panagdur-as a nagun-od idi kellaat a kasapulan a maipan isuna iti ospital idi katenggaan ti Hulyo. Kalpasan ti makalawas, nakuatan nga adda sakit na a leukemia; ken kalpasan ti innem nga aldaw, tiniliw isuna ti militar kabayatan a nakadalit iti ospital.

Rebolusyonaryo agingga't maudi nga anges

Uray iti maysa a naikeddengen ti biag na, impakita ti kabusor ti kina-ayup na. No mano nga aldaw ken rabii nga ininteroga da ni Ka Dasig, nga idi umuna nga aldaw ken rabii ket saan da a pinaturog, pinagtomar ti agas ken pinaginana. Inwaragawag da iti mass midya ti pannakatiliw na. Ken nagdeliryo ti kabusor iti panangisaknap ti psywar laban kenni Ka Dasig, iti Partido ken iti BHB. "Bumaliktad" kanon ni Ka Dasig "nagibulgaren laban iti Partido ken rebolusyon."

Agar-arapaap ti ubbaw ti kabusor no pagarupen na a mamansaan na ti pitak ti narimat a rekord iti panagrebolusyon ni Ka Dasig ken makaimula ti intriga laban iti rebolusyonaryo a tignayan. Sumagmamano nga aldaw kalpasan a matiliw, iti tengga ti nairut a panagbantay ti 5th ID ken PNP ken nupay nakaro ti sakit a sagsagabaen na, nakalibas ni Ka Dasig iti ima ti kabusor.

Kinaykayat na nga iti sidong ken panangtaripato dagiti kakadua nga agpaimbag ken ipagballigi ti maudi a laban iti biag na. Determinado isuna nga umimbag tapno makasubli

a dagus kadagiti trabaho na. Ngem nagkumpliika dagiti sakit na. Makabulan ken kagudua kalpasan a pimmanaw iti larangan, idi Agosto 30, 2003, pimmusayen ni Ka Dasig.

Pudno a bannuar

Ni Ka Dasig ket pudno a bannuar ken martir ti masa a magunggundawayan ken mairurumen; indaton na ti

Ni Ka Dasig ket pudno a bannuar ken martir ti masa a magunggundawayan ken mairurumen; indaton na ti sibubukel a biag na para kadakuada. Dagiti kas kenkuana nga awanan panagduadua nga agserserbi iti masa ti nangted kumpyansa kada tayo nga maiballigi tayo ti rebolusyonaryo a pannakidangadang.

sibubukel a biag na para kadakuada. Dagiti kas kenkuana nga awanan panagduadua nga agserserbi iti masa ti mangted kumpyansa kadatayo a maiballigi tayo ti rebolusyonaryo a pannakidangadang.

Ti sibubukel a rebolusyonaryo a puersa ket agkari kenka, Ka Dasig, nga itultuloy mi ti rebolusyon a nangisagutam kadagiti katan-okan a panawen

ken pigsam, ken nangisagutam ti dara ken maudi nga anges mo. Iggeman mi ti nairut dagiti prinsipyo tayo kasta met ti paltog. Ti biag ken lagip mo ket inspirasyon mi tapno lalo pay nga idur-as iti mas nangatngato a tukad dagiti narugian tayo. Dagiti kas kenka ket kaarig na't di masebseban nga apoy a mangpadarang iti barukong mi ken mangpagil-ayab kadagiti panunot mi tapno natibtibker pay nga idur-as ti rebolusyon agingga't balligi. **B**

'Tang Palos

Kabayatan a pumigpigs a ti kampanya nga anti-usura iti ili ti Echague, maysa a lider masa ti natay gapu iti sakit a malaria ken tuberculosis idi Mayo 11, 2003. Isuna ni Tang Palos.

Tang Palos ti nagan na kadagiti kapamilya, nasinged a gagayyem ken kabaryuan na. Uray adda sagsagubanit na, saan a nagbalin a lapped daytoy iti panangidaulo na kadagiti pada na a mannalon iti panangirupir ti pagsayaatan da.

Kadua da isuna iti panagpatalinaed ti urnos ken talna iti baryo. Panangirussuat kadagiti kampanya tapno mapadur-as ti kasasaad da iti kabiagan. Kas ti panangipababa ti porsyento ti pautang ken panagpunas kadagiti naduma-duma a langa ti pananggundaway kadagiti mannalon. Pagwadan isuna ti kinapursigi—uray no adda sakit na, naregta isuna iti panagdar-ay kadagiti pulong ken rali-kumprontasyon.

Maysa isuna kadagiti nangidaulo iti kampanya nga anti-militarisasyon iti lugar da. Iti laksid ti adu a pammutbuteng ken panangranggas ti militar, imbutaktak da dagiti panaglabsing iti karbengan kas tao dagiti pasista a tropa ti AFP.

Ka Jill

Kadagiti pada na a rebolusyonaryo, Ka Jill ti nagan na. Manipud kinaadda ti Partido ken Bagong Hukbong Bayan iti lugar da, ni Tang Palos ket nagtignayen kas Nalabaga a Masa. Nagkameng isuna iti Partido Komunista ti Pilipinas. Iti uneg ti Partido, pinagiggeman na ti naindaklan a rebbengen nga idauluan ti masa a mannalon ken amin a magungundawayan iti panangidur-as ti nailian-demokratiko a rebolusyon.

Impaay ni Ka Jill dagiti maudi a tawen ti biag na iti panagserbi iti umili. Uray no nakaro ti sakit na, nakadar-ay pay laeng, iti maudi a gundaway, iti pulong ti Partido idi Mayo.

Ita nga awan isunan a kapulpulapol ti masa ken kakadua, agtalinaed ti adal ken lagip ti panagtignay ni Ka Jill. Pagwadan tayo ti regget ken tured na a nangitandudo ti interes ti umili. Iti sango ti sakit, iti tengnga ti sakripisyo ken rigat. Padayawan tayo isuna babaen ti panangitultuloy ti panagtignay agingga't balligi ti rebolusyon.

Agbiag ti lagip ni Ka Jill ken amin a rebolusyonaryo a martir!

Ibayog ti nailian-demokratiko a rebolusyon!

TI PUDNO A SARS ALERT

Saan a mailibak a simmaknap ti SARS kadagiti naglabas a bulan, kasingin ti nasaknap a panagbuteng ti umili iti intero a lubong. Ngem laksid iti SARS, adu pay dagiti banag a napateg nga ikkan-atensyon, kas ti sumaganad:

- ♦ Iti San Mariano, Isabela, adda 827 a kaso ti malaria, saan pay karaman ditoy ti adu a bilang ti saan a naiospital.

- ♦ Iti Jones, San Agustin ken Echague, nasaknap ti dengue, malaria ken tipus. Mapunpunno dagiti ospital iti Jones, Santiago ken Cordon kadagiti pasyente a kastoy ti sakit na.

- ♦ Iti intero a lubong, 1 milyon a tao ti tinawen a matay gapu iti sakit a malaria. 2 milyon met ti matay kada tawen gapu iti tuberculosis. Saan a nababbaba ngem apagkatlo ti populasyon ti intero a lubong ti apektado daytoy a sakit.

- ♦ 1.9 milyon ti matmatay (ubbing ti kadawyan a maapektaran) kadagiti sakit nga adda kainaigan na ti panagtakki, kas ti tipus. Ti makagapu: 1.5 bilyon a tao iti intero a lubong ket awan pangalaan ti nadalus a danum. Gapu kadaytoy, 200 ti matmatay kada oras.

No pay rumbeng a maaywanan ti salun-at tayo maibusor ti SARS, nalawag nga ad-adu pay ti problema a pangsalun-at ti nasken nga ikkan-atensyon ti rehimen ni Macapagal-Arroyo.

Saan kadi a mas naam-amak ngem ti SARS ti panangbaybay-a ti gubyrerno iti serbisyo't pangsalun-at ti umili? Iti 41,000 a baryo iti intero a pagilian, apagkapat wenno agarup 10,000 laeng ti addaan health center! Ngem awan doktor kadagito. Ti doktor ket adda iti sentro ti ili. Lalo pay a pinabassit daytoy ti patakaran a pribatisasyon, merging, ken komersyalisasyon ti serbisyo a pangsalun-at.

Iti Isabela, babaen ti plano a *merging* ti 10 pampubliko nga ospital iti administrasyon ni Gobernador Faustino Dy, Jr., lalo laeng a naipaidam dagiti ospital ken serbisyo a pangsalun-at kadagiti umili nga agnanaed iti nasusulineken a lugar.

Iti Villa Concepcion, Cauayan, nagbase dagiti tropa ti 5th ID sadiay kakaysuna nga ospital iti Forest Region nga agserbi koma kadagiti taga-Cauayan, Benito Soliven ken San Mariano!

Pribilehiyo ken saan a karbengan ti serbisyo't salun-at iti malakolonyal ken malapyudal a gimong. Dagiti nakurapay, kangrunaan dagiti mangmangged ken mannalon, ket maidasay iti sakit ken pannakatay gapu iti sakit a nalaka koma met a maagasan ken maliklikan.

Nakalansa iti nangato a presyo dagiti agas ti komon a saksakit. Aggatad ti P90 ti maysa a dosis ti Fansidar nga agas ti malaria. Saan a makaanay ti matgedan a sueldo ti maysa a magmangged talon a P50-80 iti tunggal aldaw. Adda man maiwaras nga agas, saan a makaanay daytoy iti kasapulan ti umili.

Mailatang ti kadakkelan a paset ti badyet ti pagilian para iti

panagbayad ti utang kadagiti imperyalista a pagilian ken AFP. Iti tunggal P100, P3 laeng ti maited para iti serbisyo a pangsalun-at. Idinto nga P11 ti para iti AFP. Iti ababa a sarita, napatpateg para ti rehimen ti bala ken paltog ngem salun-at ti umili!

Daytoy ti pudno a SARS alert— a ti pannakatay ti adu a tattao ket saan a gapu ti corona virus, no di ket gapu iti panangbaybay-a ti gubyrerno.

Kadagiti lugar a nakatakderen ti nalabaga a bileg pampulitika, iyab-abante ti rebolusyonaryo a tignayan ti amin a pamuspusan tapno masungbatan ti kasapulan ti umili iti salun-at. Agirusrusuat ti kampanya laban ti malaria, tapno malapdan ti panagsaknap ti epidemya. Itantandudo daytoy ti panagugar kadagiti tradisyunal ken siyentipiko a pamuspusan ti panagagas.

Rumbeng a singiren ti umili ti rehimen a US-GMA iti panagbaybay-a na.

Lumaok ti umili iti panangiyabante ti siyentipiko, pangmasa ken komprehensibo a sistema a pangsalun-at iti uneg ti bandera ti nailian demokratiko a rebolusyon. Itakder dagiti komite iti salun-at kadagiti baryo.

Ibulgar ken paksiaten ti nakaro a sakit a maagasan laeng babaen ti panagbarangkuas a makidangadang! Isu ti kanser ti mabulbulok a gimong a pagarian ti dadakkel a burgesya komprador ken apo't daga, a kontrolado ti imperyalismo a US.

**Ka Flora Salvacion
Tagapagsarita
Makabayang Samahang
Pangkalusugan-CV**

DAMDAMAG *ITI* *CAGAYAN VALLEY*

PABUYA A PANAGPASURENDER TI 5TH ID PA, BINATIKOS NI DEL PUEBLO

“Ubbaw ken awan ti kinapudno na,” ti paduyakyak ni Salvador del Pueblo, tagapagsarita ti Partido Komunista ti Pilipinas iti Amianan a Daya a Luzon, kanaig ti pabuya ti 5th ID a panagpasurender ti AFP ken PNP iti 34 a sibilyan sadiay Aurora, Isabela idi Hulyo 5, 2003. Dagiti mannalon ket taga-Sta. Isabel Norte, Ilagan.

Insango ti 5th ID iti Provincial Peace and Order Council dagiti mannalon a “simpatisador” kano ti NPA a nagsubli iti sidong ti gubyerno. Inlaslastog pay da Gen. Ernesto Lumang ken Gobernador ti Isabela a ni Faustino Dy, Jr. nga immawat kano ti sagsangapul a ribu manipud iti gubyerno dagiti manalon.

“Saan laeng a kadagitoy nga adda imbulgar ti 5th ID iti masmidya a “simmuko” kano a kameng ti CPP-NPA-NDF. Manon a daras a napasamak daytoy kadagiti ili nga atapen da a pagtigtignayan ti NPA,” kuna ni Del Pueblo.

“Bulok a taktika ti 5ID ken dagiti awtokratiko a lider kas kenni ni Dy ti pabuya a panagpasurender. Ti napasamak kadagiti taga-Sta. Isabel Norte ket maysa a langa ti *red scare* kadagiti aktibista a masa ken umili. Saan a boluntaryo a simmuko wenno immasideg dagitoy iti militar no di ketdi inallilaw da laeng a tumabuno iti miting,” palawag na.

Kinuna ni Del Pueblo nga adda met kainangan na daytoy iti panggep ni Danding Cojuangco nga ipilit ti proyekto a panagpamula ti kasaba iti rehiyon. Manipud idi narugian dagitoy manangagum a proyekto, nagbalin a kas dakkel a pagbaludan ti kapatagan ti Mallig ken Sta. Isabel. “Aramid daytoy ti kumplot a Cojuangco-Dy ken dagiti natudyo nga aso-aso da a ni Gen. Alvarado ken Bagasin,” innayon pay ni del Pueblo.

Agingga kadagitoy, nairut a maiparit ti panaguummong dagiti mannalon wenno panangirussuat ti aniaman a tignay protesta. Manon a daras a pinanggep a patayen dagiti AFP ken PNP dagiti lider masa.

“Dagiti mannalon iti Hacienda San Antonio, Sta Isabel ket addaan nabaknang ken atiddog a kapadasan iti pannakidangadang laban iti panangagum ti daga. Ammo da a saan pay a nalpas ti laban,” panangserra ni del Pueblo. Impanawagan na kadagiti naallilaw a manalon a sublian ti adal iti pakasaritaan.

“Saan a mabaloran ti sangkabassit laeng a gatad dagiti nagun-od a balligi dagiti mannalon laban iti panagagum ti daga. Imbes ketdi, nairut a salakniban ti pinundar ken suksukayen a daga. Makikaykaysa iti nalawlaw pay nga umili tapno ibulgar ken labanan ti panangikuskuspil ken panangallilaw nga ar-aramiden dagiti pasurot ti komplot a Cojuangco-Dy-Bagasin.”

AFP-PNP KEN DAGITI POLITIKO, ADDA ITI LIKOD TI ILIGAL A DROGA ITI SAN MARIANO – VIC BALLIGI

“Iti kasumbangir ti nadumaduma a kampanya ti panangrebbek ti droga, agtultuloy latta ti panagsaknap daytoy. Iti kaanoman, saan a maresolba ti reaksiyunaryo a gubyrno ti kumarkaro a problema iti droga. Ta isuda mismo ti protektor ken opereytor a kakumplot dagiti sindikato a kriminal.”

Daytoy ti reaksiyon ni Ka Vic Balligi, tagapagsarita ti Reynaldo Pinon Command-NPA, iti panaglatak ti San Mariano, Isabela kas maysa kadagiti sentro ti iligal a droga iti probinsya.

Impaduyakyak ni Ka Vic a nawaya a sumsumrek dagiti iligal a droga iti sentro ti poblasyon agingga kadagiti nasulineken a barbaryo. Iti laksid ti kaadda ti Battalion HQ ti 45th IB iti sentro San Mariano mismo, ken kinaadu ti kampo a nakawaras kadagiti barbaryo. “Awan met ti matiliw a pusher wenno druglord. Ti gapu na, ti PNP ken AFP mismo ken dagiti kurakot a pulitiko ti adda iti likod ti sindikato ti droga iti nasao nga ili,” kinuna na.

Innaganan na da PNP Col. Glen Dumlao, asideg a gayyem ni Ping Lacson a maaw-awagan ti ‘lord of lords’ dagiti druglords, ni Sgt. John Quinto ti 21st IB PA, dagiti dadduma nga opisyal ti PNP ken sumagmamano a lokal a pulitiko ti San Mariano kas protektor ti iligal a droga iti ili.

“Nairut a palpaliwen ti rebolusyonaryo a tignayan dagiti sindikato nga agipasasaknap ti droga kadagiti erya ti NPA-RPC. Maikkan ti annatop a pannusa ti sinnoman a mapaneknekan a daulo ken karaman iti iligal a droga,” kuna ni Ka Vic. “Agserbi met daytoy a ballaag kadagiti opisyaales ti ili ti San Mariano.”

SONA NI GMA, KINONDENAR TI UMILI

Nangirussuat ti aksyon protesta ti nasurok 200 a mannalon, estudyante ken dadduma pay a sektor idi July 28 sadiay Tuguegarao City iti aldaw ti State of the Nation Address (SONA) ni Gloria Macapagal Arroyo. Indauloan ti Bagong Alyansang Makabayan (BAYAN)-Cagayan Valley ti nasao a protesta a nilaukan ti dadduma pay nga organisasyon ken indibidwal.

Segun iti BAYAN, ti SONA ni GMA ket “pulos a kinaulbod!” Impanawagan da ti panangpadisi iti presidente nga asu-aso ti imperyalista a US.

Iti uneg ti rehimen ni GMA, impannakel na a Natibker ti Republika na, ngem awan natungpal kadagiti kari a mapadur-as ti kabiagan ti umili a Pilipino. Ngimmato ti mamin-ano a daras ti bayad iti kuryente, langis, ken amin a basaran a kasapulan. Segun mismo iti ahensya ti imperyalismo a United Nations, bimmaba ti puwesto ti Pilipinas iti maika-85 manipud ika-77 iti listaan dagiti nakurapay a pagilian.

Dumanon iti 55.8 bilyon dolyar ti utang ti Pilipinas, a maikatlo a kangatuan iti intero a lubong. Tunggal Pilipino ket bumakbaklay ti P36,651 nga utang a saan da met a napagnumaran. Kumarkaro ti panagrigrigat ti umili, isu a dumanon iti 18,000 ti kabataan a saan a nakapagadal ita a tawen. Awan panggedan ti 4.5 milyon nga umili.

Ngem dagiti mannalon ti kakaruan a maparparigatan iti uneg ti rehimen a US-GMA. Iti panangitandudo na ti interes dagiti dadakkel a komprador burgesya ken apo't daga, maag-agum ti daga ti minilyon a mannalon tapno maipatungpal dagiti kontra-mannalon ken kontra-umili a patakaran. Kas ti panagpamula ti San Miguel Corporation ti kasaba iti 250,000 ektarya a daga iti Cagayan Valley.

Nasaknap met ti militarisasyon iti kaaw-awayan iti uneg ti panangidaulo ni GMA. Kabaruan a kaso ti panangkamat ken panangtagbat ti 41 IB PA kadagiti lider mannalon iti Cagayan. Iti mismo a rali, nasurok 100 a pulis ti nangsada kadagiti umili.

"Daytoy ti maikadua ken maudi a SONA ni GMA," kari dagiti nagprotesta. "Saan nga agbayag ti rehimen nga agserserbi iti mananggundaway nga interes."

PUBLIC HEARING KANAIG TI CASSAVA PLANTATION, LINUTO TI SMC

Tuso a nagmaniobra ti San Miguel Corporation (SMC) idi June 17 iti public hearing mainaig ti panagpamula ti kasaba iti Cagayan. Naangay ti sinsinan a konsultasyon sadiay Session Hall ti Cagayan Provincial Capitol. Dimmar-ay ti Provincial Board (PB) Committee ken dagiti mannalon manipud kadagiti ili ti Peñablanca, Amulung, Tuao, Lallo, ken Solana. Imbagi ni Provincial Administrator a ni Willy Cabauatan ti SMC.

Sakbay ti hearing, addan immuna a tulagan ti SMC ken ni Gobernador Edgardo Lara. Iti surat-imbitasyon ni Lara para ti PB, nailanad ti nasao a pannakitulag na iti SMC. Kayat na a sawen, ti panggep ti hearing ket ti panagaprubu ti Memorandum of Agreement (MOA) para iti panagpamula ti kasaba, ken saan a tapno alaen ti panagkita ken taktakderan ti umili ti Cagayan.

Nilao ti MOA nga agpautang ti SMC kadagiti mannalon ti kasaba a maimula. SMC met ti gumatang kadagiti kasaba a maapit. Sanayen ti Department of Agriculture dagiti mannalon bayat a ti lokal a gubyrno ti probinsya ti Cagayan ti "mangaywan" kano ti talna ken kappia iti lugar ti plantasyon. Isu met ti mangiwaras ken gumatang kadagiti kasaba para iti SMC.

Kayat a paruaren ti SMC a saan laeng nga isu ti gumatang kas sungbat ti panagkondenar dagiti mannalon iti panagmonopolyo na iti tagilakuan ti kasaba. Inkeddeng na a makalawas sakbay ti panagaapit, agkanbas ti lokal a gubyrno ti kangatuan a pangilakuan kadagiti kasaba. Ngem ti kinaagpayso na, ti SMC met laeng ti gumatang gapu ta

isu ti mangikeddeng no siasinno a traders ti pagkanbasan ti gubyrerno.

Sinuppiat dagiti mannalon kasta met dagiti dadduma pay a dimmar-ay iti hearing ti proyekto a kasaba. Iti panagserrek ti proyekto ni Danding Cojuangco iti Cagayan, agresulta daytoy iti nasaknap a pannakaagum ti dagdaga dagiti mannalon kas ti napasamak iti Isabela.

Immunan a naikeddeng a pamulaan ti kasaba ti 130 ektarya a daga ni Jopot Torres iti Enrile, 50 ektarya ni Villacete iti Piat, 300 ektarya ni Castro iti Sto. Nino ken adu a parsela ti daga ti mannalon. Dumanon iti 100,000 ektarya ti kabuklan a target a pamulaan ti kasaba iti Cagayan.

MANGMANGGED ITI SUNWEST, NAGWELGA

Nagwelga ti 147 a mangmangged ti Sunwest Construction and Development Corporation iti Pengue Ruyu, Tuguegarao City, Cagayan idi Agosto 3. Inreklamo dagiti mangmangged ti saan a nainkalinteg a kasasaad da iti panagtrabaho.

Ti Sunwest ket kontraktor iti konstruksyon ken panagpalawa ti airport iti Pengue Ruyu. Ti nasao a kumpanya ket kukua ni Elizalde Co, kapitalista a nakabase iti Legazpi City, Albay. Natakwatan nga atiddog ti listaan ti kontra-mangmangged a rekord ti Sunwest sadiay rehiyon ti Bikol.

Segun kadagiti mangmangged, manipud Hulyo 2001 agingga Mayo 2002, P150 laeng kada aldaw ti ipaspasueldo ni Co kadakuada. Nakababbaba daytoy kumpara iti keddeng a P182 minimum a sueldo iti Tuguegarao. Nagreklamo da iti Department of Labor and Employment (DOLE) ngem saan latta nga inted ti kumpanya ti umno a sueldo. Pati ti agarup makatawen a backpay para kadagiti mangmangged ket saan a naipaima kadakuada.

“Saan met a tumultulong dagiti ahensya ti gubyrerno. Ania ngarud ti serbi ti kinaadda da?,” nakuna ti maysa a mangmangged.

Malaksid kadagiti nailanad iti ngato, saan met nga it-ited ti Sunwest ti holiday pay (sueldo kabayatan ti bakasyon), bonus a *13th month pay*, ken nayon a sueldo dagiti agobertaym ken agtrabaho iti rabii.

Nakadakkkel ti ikissay ti kumpanya manipud iti sueldo dagiti mangmangged para iti SSS ken Medicare. Ngem napaneknekan da a saan nga ur-urnongen ti kumpanya dagitoy no di ibulbulsang laeng ti kapitalista. Imbes a maala da ti benepisyo manipud iti 2 a tawen a panangitinnag iti SSS ken Medicare, aggatad laeng ti naitinnag da iti unos ti 4 a bulan ti inted ti Sunwest.

Intakder dagiti magmangged ti piketlayn iti mismo a kantina ti airport. Nagdeklara da ti panagisardeng ti trabaho agingga’t saan nga ited ti kumpanya dagiti kiddaw da. “Saan nga iligal, no di ket nainkalintegang laeng, a dawaten mi ti umno a gatad ken bayad ti pagbambannangan mi,” kuna dagiti mangmangged. “Awan sabali a mangilaban ti interes mi no di dakami a mangmangged mismo.” **B**

PATPATGEN MI NGA ANAK

Ka Ningning T. Amianan

Adda mensahe tunggal perreng dagiti matam
A sumalpot iti pakinakem a pinanday ti gubat
Balikas mo a kaadduan na sika laeng ti makaawat
Kas man mangrunaw rikna a pinatibker ti gubat

Umbi a sangit mo iti panawen didaka maasikaso
Liwliwa kadakami buyogan ta katawa ken isem mo
Iti kinaalikuteg mo, makabannog ka nga aywanan
Ngem ragsak ti ipaay na basta indaka laeng maimatangan

Ubing ka a maladaga ken awan pay ammo na
Makapadanag a panawan, rikna mi ket maila
Kas kabarbaro a nagannak a sumina ta dennam
Gapu iti naindaklan a misyon a di mo pay maawatan

Kasano kanto ngatan no adayo kam to ta dennam
Agmaymaysa iti igid-derraas, malinglingay nga agay-ayam
Igid adalem a karayan naragsak nga agtamtampisaw
Wenno indalit naka ti sakit nga umapay

Peggad met kenka ti saplit didigra ti aglawlaw
Ken naranggas nga arrabis pasamak a sumangbay

Kasano mi nga ibalikas, kasano mi nga ilawlawag
Idinto ta naganus a panunot mo di na pay maawatan
Nga ti ipapanaw mi ket kiddaw ti kaadduan
Ken ti panaggiinnadayo tayo saan laeng nga apagapaman

Babassit a boses mo, mabalin adda kayat na nga iyasug
Saan man a maawatan naimula iti isip mi ken panunot
Gapu ta sigurado umno panawen dumteng to
A maawatam ken arakupem ti agdama akasasaad tayo

Ket ita uray saan daka man kanayon a maimatangan
Ken awan ni anniniwan mi a tarabay mo iti dalan
Sigurado a dagiti kakadua ken Partido, kenka nakaimatang
Ken ti masa ti umili ket kanayon a kenka nakaandingay

Kas kadagiti adu pay a mairurumen a maladaga
Anak, unay-unay ipatpateg daka
ken sadino man a saklolo ti ayan mo ita,
dumteng to ti panawen intay to met laeng agkikita

di mo man pay maawatan ti kayat mi nga idanon
agsingsingpet ka, daytoy ti bilin mi a kanayon

*Ni Ka Ningning ket maysa a kadre ti BHB ken Partido iti
Amianan a Daya a Luzon. Insagut na daytoy a daniw iti umuna a
putot na*

TANO

